

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Vesienhoitotoimenpiteiden suunnittelu kaudelle 2022-2027

Hämeen vesienhoidon yhteistyöryhmän
kokous 10.10.2019

Mäkelä Harri

9.10.2019

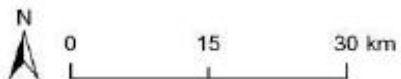

Alustava aikataulu

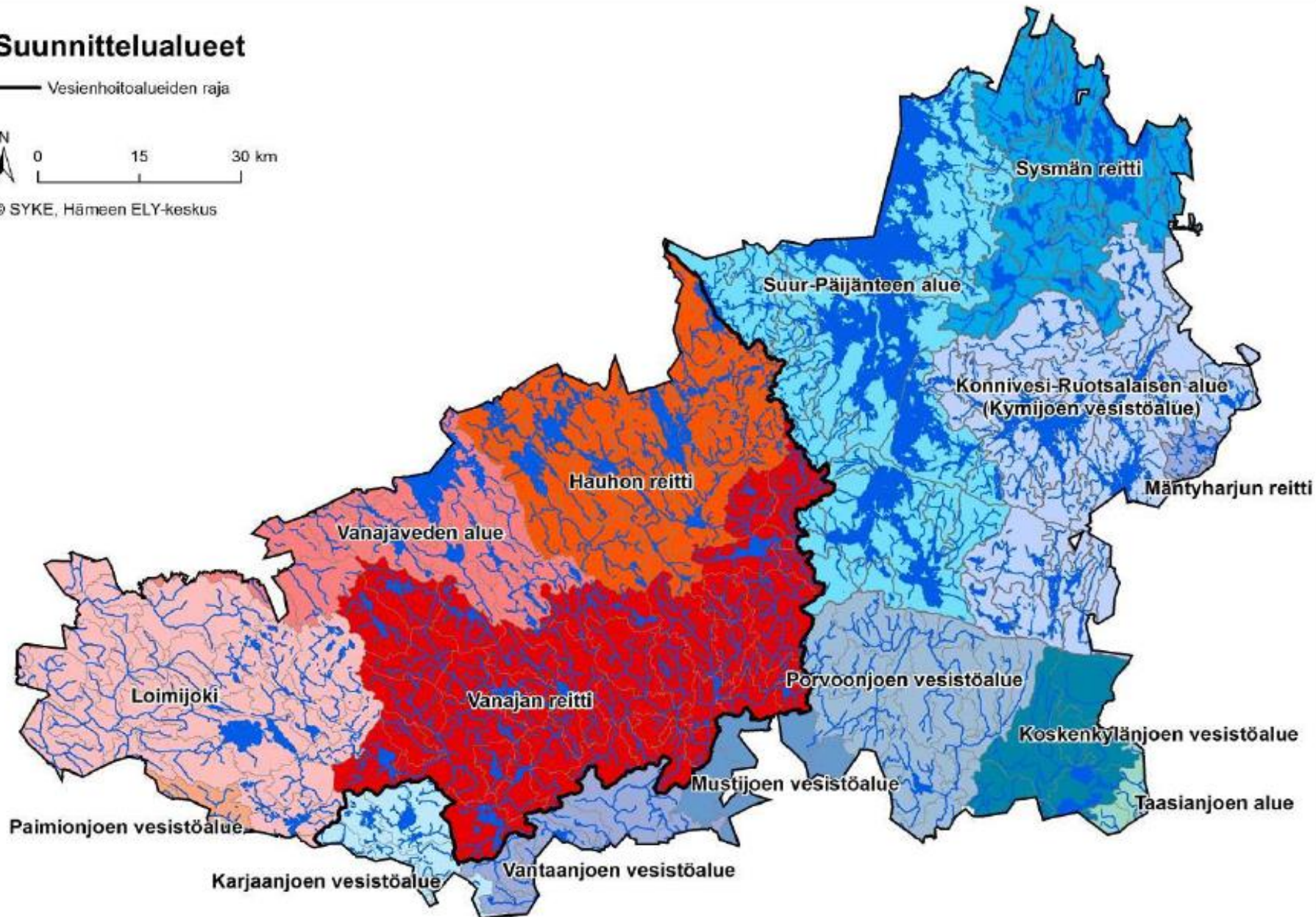
- Syksy 2019 Toimenpiteiden suunnittelun käynnistys
- 11/2019 Suunnitteluohjeet valmiit
- 12/2019 Vesienhoitosuunnitelman rakenne sovitaan
- 1-4/2020 Toimenpiteiden suunnittelu ja tallennus
- 1-8/2020 Vesienhoitosuunnitelman kokoaminen
- 8/2020 Ohjausryhmä hyväksyy vesienhoitosuunnitelman
- 8-9/2020 Käännös ja taitto
- 1.10.2020 Kuuleminen alkaa

Suunnittelualueet

— Vesienhoitoalueiden raja

© SYKE, Hämeen ELY-keskus

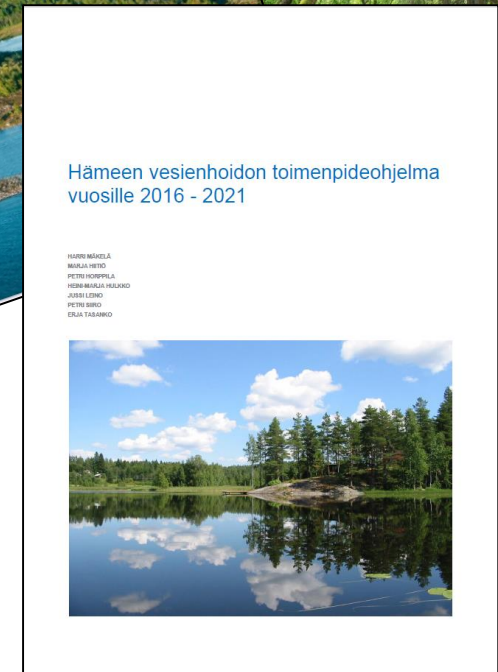

Vesienhoidon suunnittelualueet Hämeessä

Toimenpideohjelmien ja vesienhoitosuunnitelmien laatiminen

- Sektorikohtaiseen ohjeistukseen kevyt päivitys
- Yhteinen ohjeistus tavoitetasoa, poikkeamisen käyttöä yms. koskien
- Toimenpiteiden suunnittelu vuosina 2019–2020
- ”Sähköinen toimenpideohjelma” ?
- Kuuleminen vesienhoitosuunnitelmista vuodenvaihteessa 2020–2021
- Valtioneuvoston päätös joulukuussa 2021

Sektorikohtainen ohjeistus

- Toimialakohtaiset tiimit
  - Pohjavedet, pilaantuneet maa-alueet ja uimavedet
  - Yhdyskunnat, haja-asutus ja teollisuus
  - Maatalous, turkiseläintalous ja happamat sulfaattimaat
  - Metsätalous ja turvetuotanto
  - Vesirakentaminen, säännöstely ja vesistökuunnostukset
- Poikkileikkaaviin teemoihin nimetty omat asiantuntijat
  - Toimialakohtaisten toimenpiteiden hyötyjen ja vaikuttavuuden arviointityökalu
  - Haitallisista aineista aiheutuvien haittojen vähentäminen
  - Luontodirektiivin tavoitteet
  - Ilmastonmuutoksen, tulvien ja kuivuuden huomioon ottaminen toimenpiteiden suunnittelussa
  - Merenhoidon teemat
- Toimikausi 31.3.2021 saakka
- Ohjeet valmiina marraskuussa 2019

Sähköinen toimenpideohjelma

Vesien tila

Hae...

Etusivu

Tarkasteltavat vedet

Vesien tila

Vesien tilaan vaikuttavat tekijät

Vesienhoidon toimenpiteet

Anna palautetta

På svenska

Sähköinen toimenpideohjelma
eTPO

Vaikuta vesiin-päivät
28.8.2019 Helsinki
Vincent Westberg

Lähtökohdat:

- Toimenpideohjelma keskeisin alueellinen asiakirja; sidosryhmäyhteistyö
- Toimenpideohjelmia paljon
- Toistoa paljon
- Tekstiasiakirjoina, verkkoratkaisuja ja karttapalveluja voisi hyödyntää paremmin

Hyödyt:

- Kaikki tieto yhdessä paikassa
- Helppo päivittää
- Viestintä ja avoimuus
- Pelkistetty ja ”myyvä” toimenpideohjelma

Sektorityöryhmät Hämeeseen?

Keskeiset tavoitteet sektoriryhmätyöskentelylle:

Vesienhoidon sektoriryhmiin on tarkoitus koota yhteen kyseisen sektorialueen keskeiset asiantuntijat. Sektoriryhmien tehtävänä on tunnistaa ko. sektorilla tapahtuvat **muutosvoimat** ja niiden vaikutus sektorin toimintaan ja vesienhoitoon. Ryhmien tarkoitus on tunnistaa myös **uudet työkalut** ja vaikutuksiltaan kustannustehokkaimmat keinot kyseisen sektorin vesienhoidollisten toimenpiteiden realistisessa suunnittelussa. Tärkeätä on myös arvioida, miksi suunnitellut toimenpiteet eivät mahdollisesti ole toteutuneet. Työ alkaa loppusyksy/alkutalvi.

- Maa- ja metsätalous?
- Pohjavesi, vesihuolto?
- Muita?

Maatalous

Maatalouden vesiensuojelutoimenpiteiden keskeisenä ajurina on maatalouden ympäristökorvausjärjestelmä 2014-2020. Uuden kauden 2021-2027 korvattavat toimenpiteet eivät vielä ole selvillä. Tämä hankaloittaa toimenpiteiden suunnittelua.

Suunnittelun muutosvoimia:

- Maatalouden ympäristökorvausjärjestelmä 2021-2027
- Maatalouden toimenpiteiden kohdistamismalli KOTOMA
- VEMALAn kuormitustiedot 4. jakovaiheen tasolla
- Ympäristönsuojelun tehostamisohjelma 2019-2021 ja maatalouden uudet innovaatiot
- Pellon kasvukunnon ja vesitalouden hallinnan korostuminen
- Lannan käyttö tiloilla, prosessointi (6 % arvio)
- Vuokrapeltojen osuus kasvanut, tällä hetkellä 30-40 %. Vähentää kiinnostusta toimenpiteisiin ja investointeihin. Perustukea hakeneita enää 86 % viljelijöistä.

Metsätalous

Mitä seuraavat strategiat, ohjelmat, hankkeet ym. tuovat vesienhoitoon?

- Kansallinen metsästrategia 2025 - päivitys, vaikutukset vesienhoitoon
- Hämeen alueellinen metsäohjelma 2016 - 2020
- Metsäsektorin mallinnustyökalut suunnittelun tueksi
- KEMERA
- Lainsäädäntö, onko jotakin uutta?
- Muuta?

Pohjavesi ja vesihuolto

Pohjavesiasia on läpileikkaavana kaikissa sektoriryhmissä.

Vesihuollon puolelta vesistökuormitukseen liittyviä muutosvoimia:

- Valtion investointiavustukset ja vesihuoltohankkeet ovat poistuneet
- Vesihuollon kustannukset tulee kattaa kerättävillä maksuilla
- Jäteveden siirtolinjojen vähenee merkittävästi, myös haja-asutusalueen verkostojen rakentaminen hidastuu.
- Jätevesiviemäriverkostoissa painopiste on siirtynyt verkostojen laajentamisesta verkostojen kunnan ja kunnossapidon parantamiseen.
- Hajajätevesiasetuksen mukaiset toimenpiteet jatkuvat, vaikka siirtymäaika päättyy lokakuussa 2019.
- Jne